

خیلواکی

استقلال

www.esteqlaal.net

جمعه ۲۹ اپریل ۲۰۲۲

بنیاد حق

بنام حق

گزارش محفل یاد و بود قربانیان افغانستان

پیامد های خونین کودتای ۷ ثور ۱۳۵۷ تا امروز از مردم و کشور عزیز ما افغانستان قربانی میگیرد. کودتاچیان حزب منحلۀ خلق و پرچم به حمایت اتحاد شوروی وقت، بدون تأمل و عاقبت اندیشی دست به یک کودتای خونین زده و دولت با ثبات افغانستان را دچار بی ثباتی و بحران کردند. آنها از صبح فردای کودتا به دستگیری و اعدام مخالفین خود اقدام نموده و جنایات سازمان یافته و سیستماتیک را در کشور اساس گذاشتند. از آن زمان تا امروز آتش جنگ و بربادی در کشور خاموش نگشته و با جنگ های قدرت طلبانه تنظیم ها در تبانی با جنرالان فراری حکومت قبلی، بر علاوه ارتکاب جنایات جنگی به خون و آرمان شهدای راه آزادی خیانت روا داشته شد. در بیشتر از دو دهه گذشته و تحت حاکمیت جمهوری و امارت کشور مورد تجاوز قرار گرفت و مردم بی دفاع ما قربانی حملات انتحاری و بمباردمانهای خانماسوز شدند .

بنیاد حقوق قربانیان افغانستان همه ساله به تقریب هفتم ثور اجلاسی را تحت نام یاد بود قربانیان افغانستان برگزار مینماید. اجلاس روز یکشنبه مؤرخ ۲۴ اپریل ۲۰۲۲م نیز به ادامه گردهمایی های سالانۀ بنیاد حق بود.

در این مجلس که از طریق فضای مجازی برگزار گردیده بود، یکتعداد از صاحب نظران، دانشمندان، قربانیان و خانواده های قربانیان از سراسر دنیا، اعم از کشورهای اروپایی، امریکا، استرالیا و از داخل افغانستان باهم به بحث و گفت و گو پرداختند. سخنرانان بر حسب آجندای مرتبه هرکدام گوشه ای از جنایات هولناک بیشتر از چهار دهه اخیر را به بررسی گرفتند .

برنامه که شامل دو بخش اساسی سخنرانی و بحث آزاد میشد، با تلاوت آیاتی از قرآن عظیم الشان آغاز و توسط محترم محمد صدیق مصدق گرداننده مجلس افتتاح گردیده و حضور اشتراک کنندگان

را خیر مقدم گفتند. متعاقباً محترم مسعودالله نیازی رئیس بنیاد حقوق قربانیان افغانستان سخنانش را با معرفی مختصر بنیاد حق، منحصیث یک نهاد قربانی محور و فارغ از هر نوع تعلق، تعصب و تبعیض آغاز نموده و بر اهمیت انسجام قربانیان، مستند سازی جنایات جنگی و نقض حقوق بشری و تلاش خستگی ناپذیر در راه عدالتخواهی تاکید نمودند. مجلس با دیکلمه اشعاری از شاعر زندان دیده و معاصر کشور پرتو نادری، پخش آهنگهای میهنی و تصاویر مستند از رنج و آلام مردم و ویرانی های کشور طی ۲۴ سال گذشته ادامه یافت. بهار خزان زای ۱۳۵۷ عنوان سخنرانی پرمحتوای داکتر زمان ستانیزی، استاد اسبق پوهنتون کابل و استاد فعلی پوهنتون کلیفورنیای جنوبی بود. ایشان تجارب شخصی و دستگیری و شهادت پدر و برادرش و بالاخره داستان هجرت اش را به دیار غربت به شکل خیلی عالی و ادبیات ناب بیان داشتند که مورد دلچسپی حاضرین قرار گرفت. در ادامه رشته سخن به انجنیر راشد رستمی، بنیانگذار انجمن خانواده شهدای افغانستان که در کشور آلمان فعالیت دارد، سپرده شد. محترم رستمی که در آوان کودتا چهار برادر و پدرش را از دست داده است، پیامد های ناگوار کودتای خونین ثور را ارزیابی نموده و به گونه مستند این عواقب فاجعه بار را برشمردند. بعد از آن اشتراک کننده های مجلس سوالات خویش را از سخنرانان مطرح نموده، ملاحظات و نظریات شانرا ارائه داشتند. سخنران اخیر محترم راتب فقیری بود که یکی از حقوقدانان صاحب نظر و در عین حال یکی از قربانیان مظالم کودتاچیان ۷ ثور و عضو اجتماع بزرگ قربانیان افغانستان میباشد. محترم فقیری که منحصیث شاهد در جریان محاکمه عبدالرزاق عریف، رئیس امور سیاسی و قوماندان زندان پلچرخی در شهر هاگ هالند حضور داشت، به بررسی رویه قضایی و ایجاد دلایل اصدار حکم ناشی از آن در این قضیه پرداخت. با توجه به اهمیت این محاکمه و تشریح ابعاد علمی و حقوقی آن، این امیدواری در بین اجتماع قربانیان ایجاد شد که اگر قربانیان اقدام نمایند و حاضر به شهادت باشند، جنایتکاران جنگی و ناقضین حقوق بشر حتی بعد از گذشت دهه ها و هزاران کیلومتر دورتر از افغانستان به میز محاکمه کشانیده شده و به شکل شفاف و عادلانه مجازات میگردند. چنانچه قبل از عریف اشخاص دیگری نیز در هالند محاکمه و به مجازات های سنگین محکوم شده اند. در بخش بعدی اشتراک کنندگان مجلس روی موضوعات ذیل با هم به بحث و تبادل نظر پرداختند و حتی در مواردی تجارب شخصی شانرا با سایرین شریک ساختند - : چگونه میتوانیم عدالتخواهی را در افغانستان فرامرزی، انسان معیار و عدالت محور بسازیم؟ - چگونه میتوانیم از درسهای تلخ تاریخ به منظور جلوگیری از تکرار جنایات جنگی و همکاری با متجاوزین بیاموزیم؟ - با در نظر داشت تجارب کشورهای دیگر در برخورد با جنایتکاران

جنگی و ناقضین حقوق بشر، ورثه قربانیان برای افغانستان کدام نسخه و طرحی را مناسب تلقی میکنند؟ در قسمت پایانی محفل محترم نسیم رهرو، عضو خانواده عظیم قربانیان افغانستان، نویسنده و فعال در عرصه حقوق قربانیان به بررسی و جمع بندی محفل یادبود قربانیان افغانستان پرداخته و بر نکات بارز و اساسی که در بحث های آزاد و سخنرانی ها بیان شده بود تمرکز نمودند . محفل با ابراز سپاس از سخنرانان، حضور حاضرین و تیم همکاران تخیکی در فضای همدلی و مملو از صمیمیت خاتمه یافت.